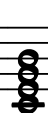

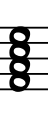
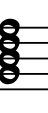
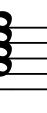
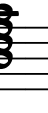

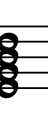

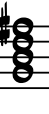
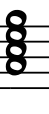
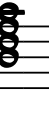
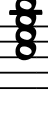
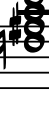
Romantisk Harmonik

Lad os først rekapitulere trinbetegnelserne og funktionerne i DUR og i MOL :

DUR - eksempelvis C-dur

Becifring:	Cmaj ⁷	Dm ⁷	Em ⁷	Fmaj ⁷	G ⁷	Am ⁷	Hm ⁷ (^b 5)
							
Trin:	I	II	III	IV	V	VI	VII
Funktion:	TΔ	Sp ⁷	Dp ⁷	SΔ	D ⁷	Tp ⁷	Ø ⁹

MOL - her eksempelvis i E-mol

	Em ⁷	F#m ⁷ (^b 5)	Gmaj ⁷	Am ⁷	H ⁷ (Hm ⁷)	Cmaj ⁷	D ⁷
							
Trin:	I	II	III	IV	V	VI	VII
Funktion:	T ⁷	S ⁶	TpΔ	S ⁷	D ⁷	SpΔ	Dp ⁷

Vi bemærker at Dominanten er ændret fra H-mol til H-dur septimakkord, da en dur septim akkord bedre leder hjem til Tonika. Vi får da indført ledetonen i Emol skalaen, nemlig # for D.

Bemærk også at den 'underlige' akkord i funktionsmæssig sammenhæng i mol optræder på II-trin: F#m7(b5). Den tolkes her som en Subdominant - Am - med tilføjet sekst: Am6. I jazz-sammenhæng er den blot en II-trins akkord, således at II-V-I i mol bliver til: F#m7b5 - H⁷ - Em⁷, hvor jazz-kadencen i dur hedder: F#m⁷ - H⁷ - Emaj⁷.

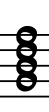
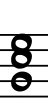
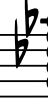
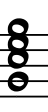
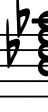
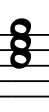
SKUFFENDE KADENCE

En skuffende kadence er en kadence der ikke holder hvad den lover, den fører altså ikke hjem til Tonika. Til gengæld fører den til Tonikas stedfortræder, der er VI trins akkorden. Altså V - VI. I dur hedder kadencen således D - Tp, eksempelvis i C-dur: G⁷ - Am. I mol hedder kadencen til gengæld D - Sp, eksempelvis i C-mol: G⁷ - Ab. (I E-mol: H⁷ - C).

TRITONUS-SUBSTITUTION - eller KROMATISK DOMINANT

En Dominant kan altid erstattes med sin kromatiske tvilling, eller rettere med septimakkorden på den oprindelige Dominants tritonus (=b5). Du finder den nemt ved at gå direkte på tværs i kvintcirkelen. Således kan D⁷ tritonus-erstattes med Ab⁷, G⁷ kan erstattes Db⁷, C⁷ kan erstattes med F#⁷. Den kromatiske dominant leder endnu bedre hjem til Tonika end den almindelige Dominant, og den er et yndet virkemiddel i såvel romantisk harmonik, som i jazz-harmonik.

Således bliver en II-V-I kadence i C-dur ændret fra: Dm⁷ - G⁷ - C, til: Dm⁷ - Db⁷ - C, og Db⁷-akkorden 'trækker' vældig meget ned mod Cdur - se her hvad der egentlig sker:

	G ⁷	C	G ⁷ (^b 5, ^b 9)	C	Db ⁷	C
						

Hvor der i den normale kadence er to ledetoner: 7 -> 3 og 3 -> 1, er der nu ledetoner på alle dominantens fire toner.